LEJRE
KOMMUNE

Grønt Råd

Lejre Kommune
Møllebjergvej 4
4330 Hvalsø
T 4646 4646
F 4646 4615
H www.lejre.dk

Lisbet Løvendahl
Natur & Miljø
D 4646 4957
E lilo@lejre.dk

Dato: 14. februar 2019
J.nr.: 18/1390

Referat

Der var møde i Grønt Råd onsdag den 6. februar 2019 kl. 16.30 – ca. 18.30 i kantinen på Allerslev Rådhus, Lejrevej 15, 4320 Lejre.

Tilstede:
Formand: Ivan Mott, Udvalget for Teknik og Miljø
Christian Fjeldsted Andersen, Udvalget for Teknik og Miljø
Jens Jensen, Udvalget for Teknik og Miljø
Martin Stokholm, Udvalget for Teknik og Miljø,
Danmarks Naturfredningsforening, Erik Olsen
Danmarks Jægerforbund, Ib Algot
Dansk Skovforening, Johan Scheel
Dansk Sportsfiskerforbund, Harry Carstensen
Familielandbruget, Karl Frandsen
Landboforeningen Gefion, Per Thomasen
Lejre Klimagruppe - de grønne rødder, Philip Greve
Naturstyrelsen Vestsjælland, Jens Peter Simonsen
Naturvejlederforeningen i Danmark, Louise Liv Holm
Ejvind Mortensen, Argo
Charlotte Schleiter, afdelingsleder, Teknik & Miljø, Lejre Kommune
Lisbet Løvendahl, biolog, Teknik & Miljø, Lejre Kommune
Malene Krogh, Teknik & Miljø, Lejre Kommune
Peter Due Østerbye, centerchef, Teknik & Miljø, Lejre Kommune

Afbud/ikke tilstede:
Bjørn Lykke Sørensen, Udvalget for Teknik og Miljø
Dansk Ornitologisk Forening, Hans Harrestrup Andersen
Nationalpark Skjoldungernes Land
Friluftsrådet

1. **Godkendelse af dagsorden**
   Godkendt

2. **Genanvendelse af affald**

Skraldebil
Mødet startede med, at medarbejdere fra Remondis demonstrerede en opdelt skraldebil. De fortalte, hvordan afhentning og aflevering af de forskellige affaldsfraktioner foregår. De fortalte om udfordringer med poser der sidder fast i beholdere, biler der går i stykker og erfaringer fra andre kommuner, hvor de arbejder med indsamling af andre og flere fraktioner end vi gør i Lejre.

Argo
Ejvind Mortensen fortalte om Argo, der er Lejre Kommune og 8 andre kommuners affaldsselskab. 126 medarbejdere på bl.a. 14 genbrugspladser i 5 kommuner, to genbrugsforretninger, Audebo, der bl.a. er et deponianlæg, kraft/varmeværket Energitårnet i Roskilde og administration.

Argos målsætning er at omdanne affald til ressourcer. Argo arbejder ud fra affaldshierarkiet og forsøger at løfte så meget som muligt fra det nederste niveau i hierarkiet (deponi) til de øvre niveauer (forbrænding, genanvendelse, direkte genbrug, forebyggelse af affald).

2 % af det affald, der kommer ind, ender som deponi. Det kommer især fra genbrugspladserne. Restaffaldet brændes.
Slagger fra forbrænding bruges til vejbygning. Metal kan dog forinden trækkes ud af slaggeren og genanvendes. Flyveaske sendes til behandling på særligt anlæg til dette.
Ovnlinjerne er fra 1999 og 2013. Den fra 1999 skal udfases eller udskiftes i 2025.

Importerer forbrændingsegnet affald fra udlandet, som ellers ville gå til deponi. Det importerede er med til at udnytte vores kapacitet.

Plast presses i baller og sælges for 2300kr/ton til anlæg i Tyskland, hvor det sorteres. En tredjedel er højkvalitetsplast, som kan genanvendes umiddelbart. En tredjedel er lavkvalitet, som kan indgå i kompositprodukter og den sidste tredjedel forbrændes i Tyskland.

Der findes en national plasthandleplan. Argo er del af et fælles initiativ (40 kommuner) om at trække investorer til Danmark for at få et plastsorteringsanlæg.
Når forskellige plasttyper kombineres for at få flere egenskaber i et produkt kan plasten ikke genanvendes.

Forslag fra rådet om, at der stilles vilkår ved kommunale udbud om, at byggeaffald skal sorteres ved kommunale projekter.

Firmaet Econet undersøger vores affald for at se, om der er dele af restaffaldet, vi med fordel kan arbejde på at få genanvendt mere af. Det kan fx være elpærer, hullede sokker, pap o.m.a.

Papir og karton sælges med fortjeneste. Bølgepap skal holdes adskilt fra papir, det indeholder andre fibre. Forslag om, at detailvirksomheder, der har ballepresser og sælger pap, modtager papkasser fra borgerne. Der er papcontainere i Roskilde.

3. Opfølgning fra november møde om naturforvaltning og "rewilding"
Filmen måtte vige for det foregående emne. Linket kommer her, Rewilding Knepp: https://www.youtube.com/watch?v=mP3-TsRRSys&sns=em

4. **Udveksling af oplysninger**
DN: arrangerer ørnetur til Skåne den 23. februar.

Johan Scheel arbejder på at lave butik ved Munkholmbroen, med henblik på salg af lokale fødevarer

Klimagruppe: I foråret kommer en workshop om Klima i Lejre.

Naturstyrelsen: Bidstrupskovene er udpeget til biodiversitets skov/urørt skov. Den 9. marts 2019 er der tur i skoven. Der skal laves forvaltningsplan for skoven i år.

Naturvejlederforeningen: Nye arrangementer for børn og unge.

National Parken har tur den 23. februar, hvor man kan udstoppe en krage.

5. Eventuelt
Dato for næste møde er den 12. juni, hvor der er tur.

argo

affald > ressourcer > genbrug > overskud

Fra affald til Ressource

Grønt Råd i Lejre – 6. februar 2019

v/ Ejvind Mortensen chefkonsulent

Indhold:

- **Hvem er ARGO og hvad arbejder vi for?**
- **Lidt om vejen fra skraldespand til ressource:**
  - Restaffald
  - Madaffald
  - Plast
  - Papir og karton
  - Metal

affald > ressourcer > genbrug > overskud

ARGO

- 9 kommuner
- 440.000 indbyggere
- 21.000 virksomheder

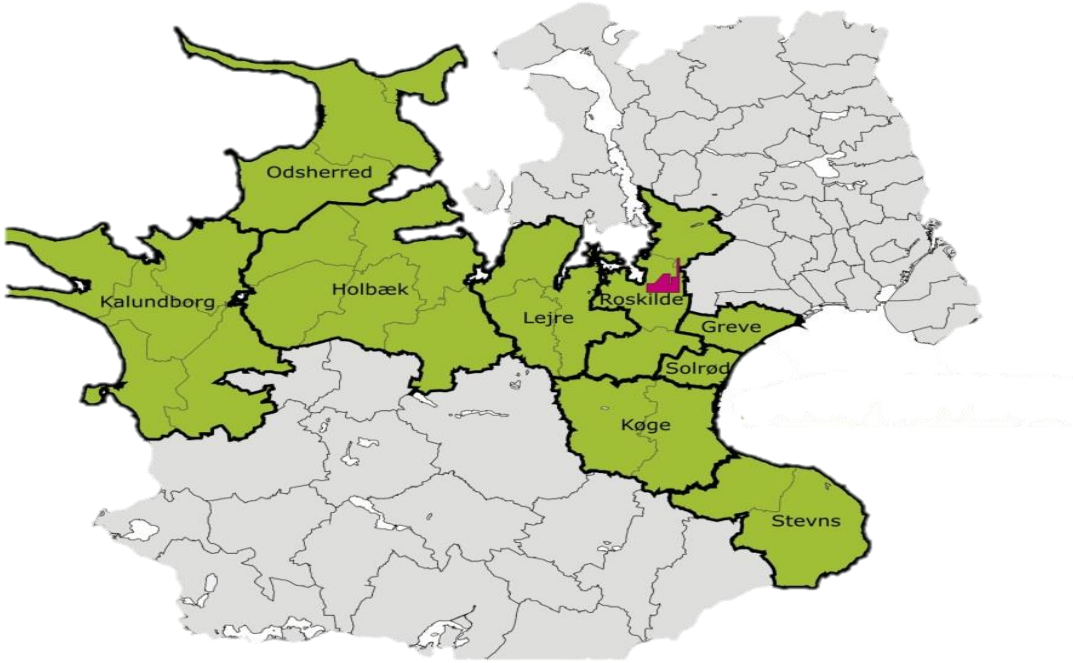

Bestyrelse:

- Niels Hørup (Solrød)
- John Harpøth (Holbæk)
- Martin Stokholm (Lejre)
- Torben Hoffmann (Greve)
- Erik Swiatek (Køge)
- Martin Schwartzbach (Kalundborg)
- Gitte Hededam (Odsherred)
- Flemming Petersen (Stevns)
- Torben Jørgensen (Roskilde)

ARGO - 126 fastansatte

14 Genbrugspladser / 46 ansatte

Miljøcenter Audebo / 8 ansatte

2 genbrugsforretninger / 4 ansatte

Administration / 22 ansatte

KVV / 43 ansatte

Gadstrup / 3 ansatte

affald > ressourcer > genbrug > overskud

ARGO strategi:

Mission

ARGO omdanner affald til ressourcer

AFFALDSHIERARKIET

ARGO understøtter affaldsforebyggelse og prioriterer genbrug
før genanvendelse før energiudnyttelse før deponering.
Mest muligt affald skal genbruges og genanvendes. Energiudnyttelsen skal ske miljømæssigt forsvarligt og med størst muligt udbytte i form af el og fjernvarme.
Deponering skal foregå miljømæssigt sikkert og i videst muligt omfang søges undgået.

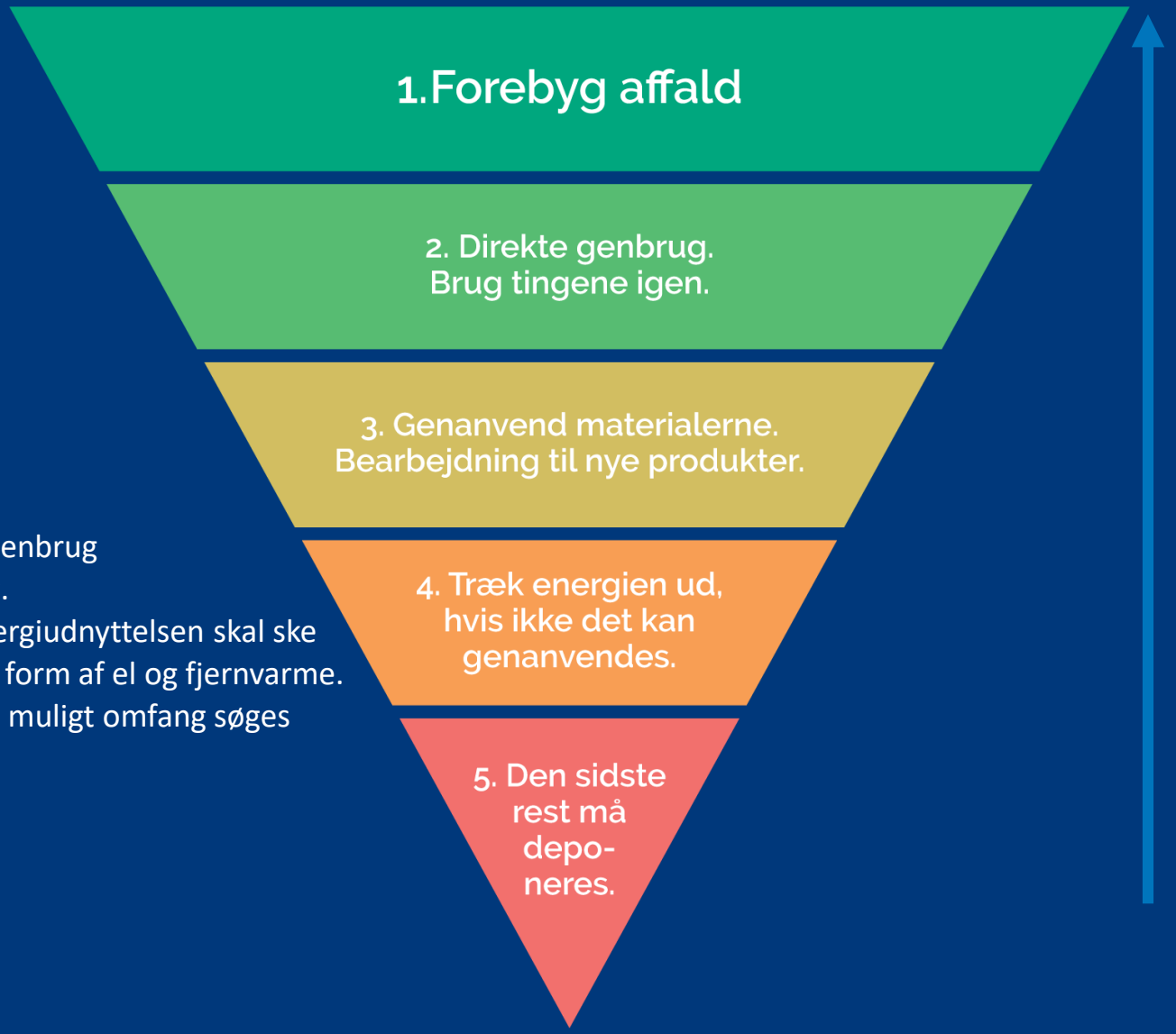

Strategikort for ARGO 2019 - 2022

Eksterne perspektiver

Resultatmål

FNs verdensmål

Samfundet

Ejer-kommunerne

- 1.Tilfredshed med samarbejde og kommunikation med ARGO
- 2.Opnå kommunens genanvendelsesmål
- 3.Konkurrencedygtige takster

Borgere og Erhvervsliv

- 4.Øget kendskab til ARGOs opgaver
- 5.Høj tilfredshed med pris og kvalitet
- 6. Bæredygtig håndtering af affald og ressourcer hos borgere og virksomheder

Interne organisatorisk perspektiv

Strategiske målsætninger

Direkte genbrug og Affaldsforebyggelse

- Markant stigning i direkte genbrug fra ARGOs genbrugspladser.
- Styrket formidling af viden til brugere og offentlighed.
- 6000 elever i læringsforløb om cirkulær økonomi fra 2022.
- Styrket indsats som partner for ejerkommunerne ift. affaldsplan 2020.
- Aktiv samarbejdspart ift. at fremme udvikling af cirkulær økonomi.

Genanvendelse

- Fremme udsortering på genbrugspladserne af genanvendelige materialer i rene oparbejdningsvenlige fraktioner.
- En større del af affaldet fra husstande (restaffaldet) løftes op til genanvendelse.
- Løft af nettogenanvendelsen og kvaliteten i ressourcegenanvendelsen.

Energiudnyttelse

- Løft af materialer i erhvervsaffald fra nyttiggørelse til genanvendelse
- Øget nyttiggørelse af restprodukter, særligt flyveaske
- Fastholdelse af 2019-taksten til og med 2022
- Bidrage til at sikre optimering af behandlingskapaciteten i Danmark
- Bidrage globalt med at løfte affald fra deponi til energiudnyttelse

Affaldsdeponering

- ”Minimaldeponering” implementeret 2022.
- Fastlæggelse af deponeringsstrategi for nye celler inden 2020 med henblik på at ny celle kan stå klar i 2023.

Samarbejde udadtil

Udvikling indadtil

Ressourceløft

Ressourceløft

Ressourceløft

Restaffald:

Det som vi indtil videre energiudnytter til El og varme

El og Varme

- 1 ton affald ~ 330 kg. olie
- El ~ 30%
- Varme ~ 70%

Kraftvarmeværket Roskilde

- Restaffald

GBP

- Uegnet til genanvendelse

Brændbart Erhvervsaffald

- Slagge (Sortering metal + Vejbygningsmateriale)
- Flyveaske

Restaffaldsudfordringen

- At få det ud som er nemt genvendeligt
  - Uvidenhed?
  - Dovenskab?
  - Manglende økonomisk incitament?
- Det vanskeligt genanvendelige
  - Det som er svært at sortere
  - Sammensatte produkter
  - Materialer som er svært eller uønsket at genanvende

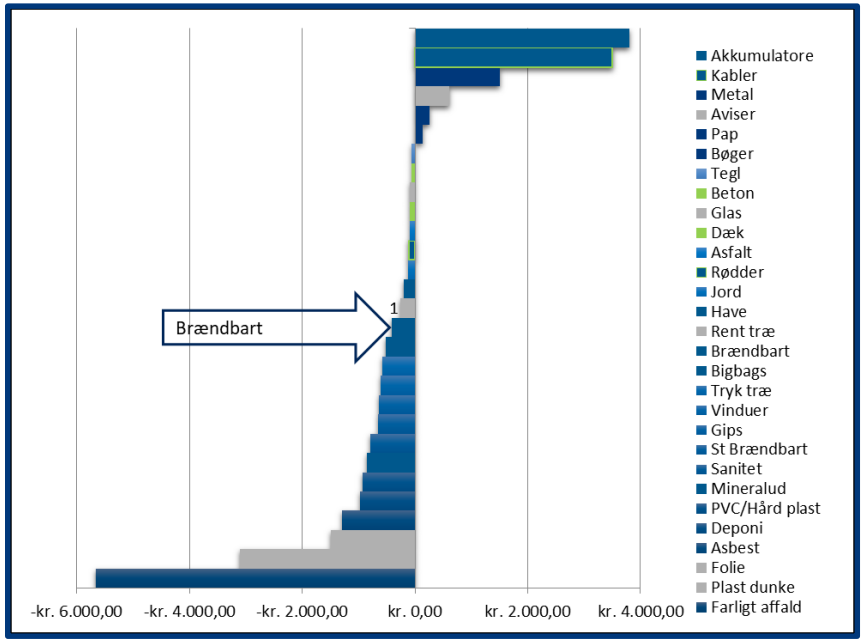

Vi flytter affald og cirkulerer ressourcer

– Hvornår er affaldskraftvarme overflødig??

Kraftvarmeværket: To scenarier i 5-årigt perspektiv:

	2017	2022	
		Scenarie A	Scenarie B
Husholdningsaffald:			
• **Dagrenovation**	100.000	110.000	110.000
• **Genbrugspladser**	40.000	40.000	40.000
• **Flyttet KOD**		-13.000	-13.000
• **Flyttet plast**		-7.000	-7.000
• **Farvel til brændbart**		-20.000	-10.000
• **Tilført tryktræ**		0	15.000
Erhvervsaffald	120.000	135.000	135.000
Biobrændsel	10.000	0	10.000
Egne affaldsmængder	270.000	245.000	280.000
Import	80.000	105.000	70.000
SUM	350.000	350.000	350.000

Shredder 5.000 ?

Madaffald:

Nyttiggøre næringsstoffer
og
Flytter energi til et højere kvalitetsniveau

Madaffald –
Kildesorteret organisk dagrenovation (KOD)

(Midlertidige behandlingsaftaler til 2020 – Proces med nyt udbud i gang)

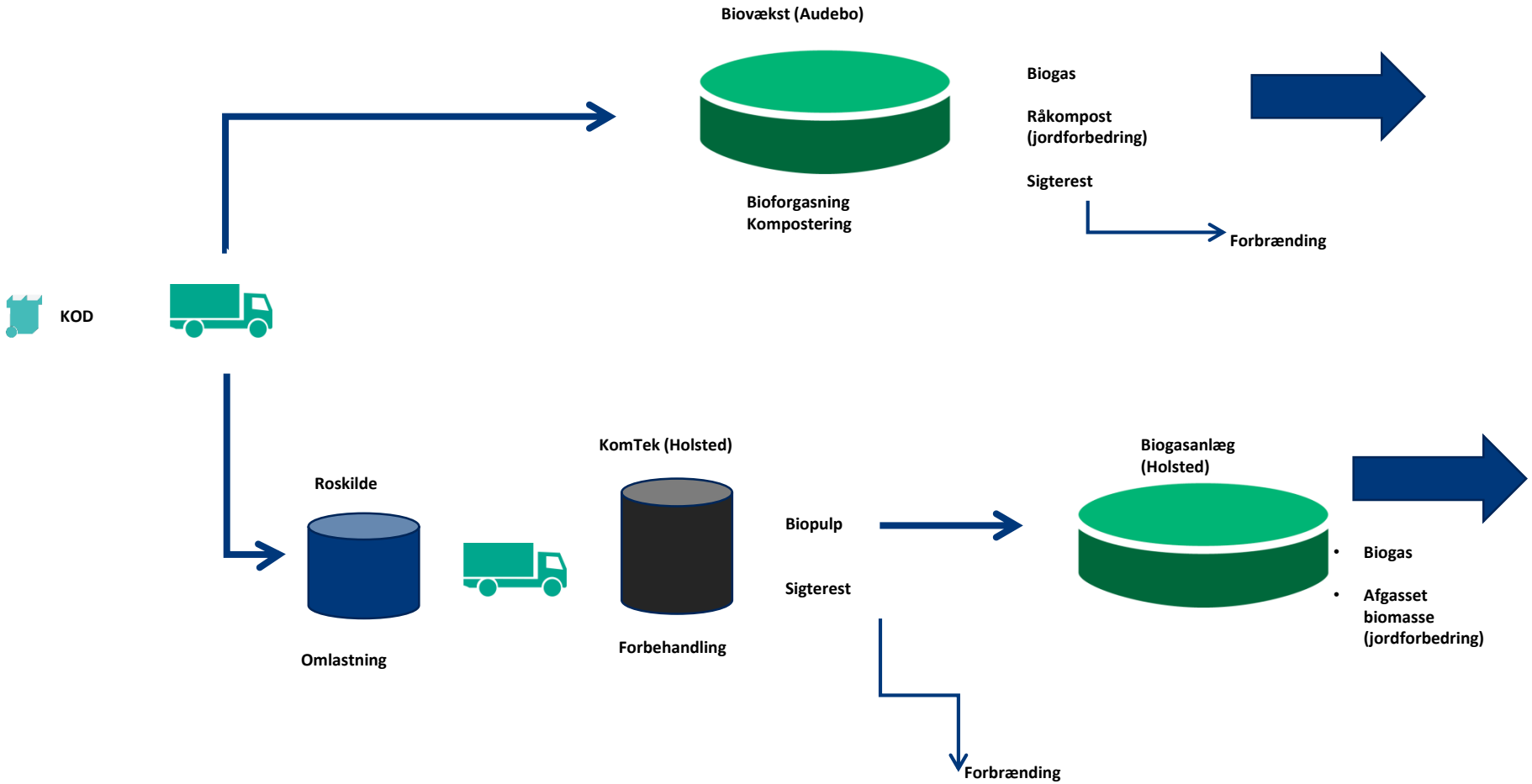

https://www.youtube.com/watch?v=m1oGbw6wn6E

Nyt udbud – høje målsætninger:

- **Maksimal gasudbytte**
- **Krav om oparbejdning af gassen**
- **Sikring af minimalt metanudslip**
- **Krav til kvalitet af forgasningsrest**
  - Synlig urenheder i pulp
  - Tilgængelighed for økologisk jordbrug)
- **Loft over energiforbrug til transport af madaffald, pulp og forgasningsrest.**
- **Mulighed for i en længere kontrakt at sikre / åbne for udvikling**

Madaffaldsopgaven:

- Forbehandling og bioforgasningsteknologien udviklet
- Vi skal sørge for at sortere og indsamle i rimelig kvalitet
  - Individuelle boliger generelt gode
  - Kan være udfordringer ved fællesordninger
  - Brug for løbende informations- og kampagneindsats for at fastholde mængder og kvalitet

Plast:

Arbejde for at bevare den energi, som er bygget ind i fremstilling af plast

Plast

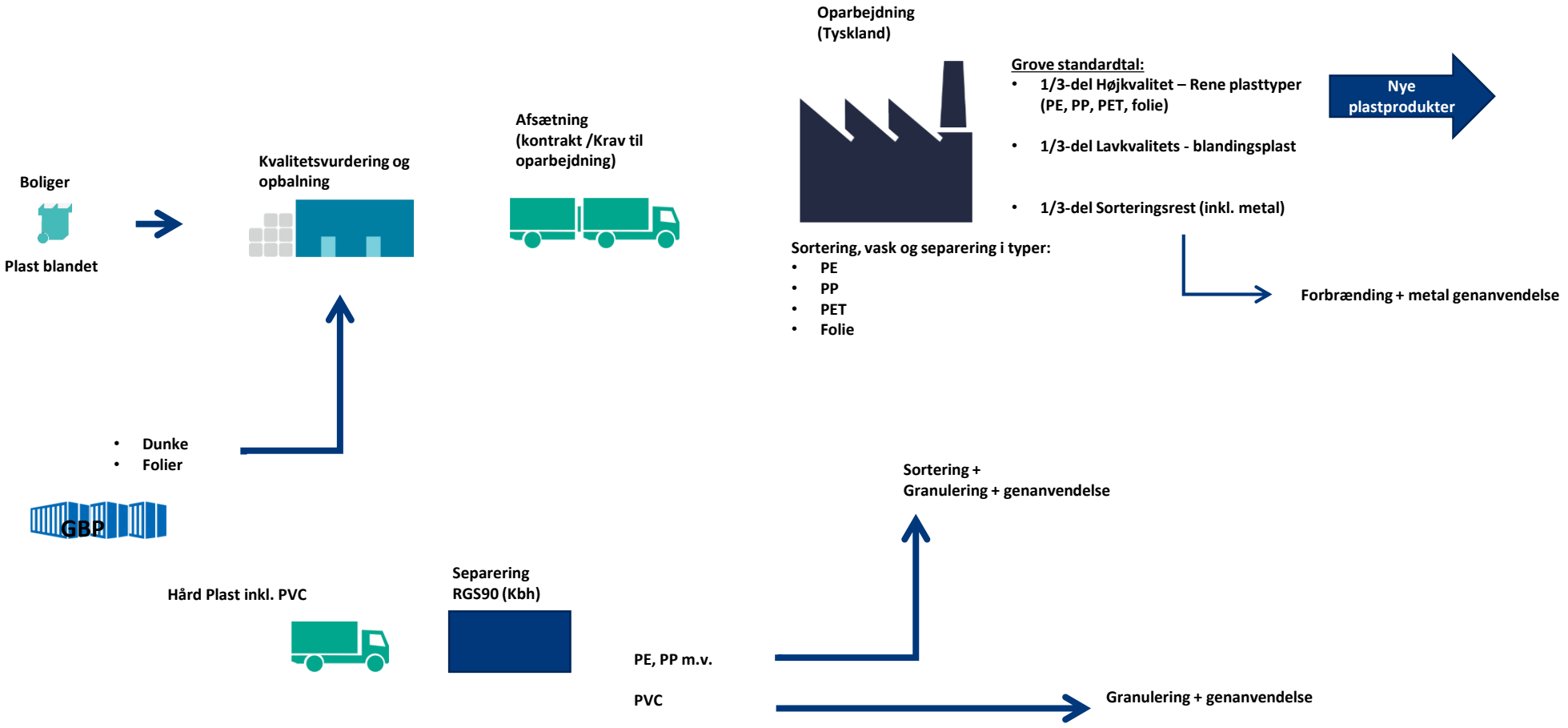
Boliger
Plast blandet
Kvalitetsvurdering og opbalning
Afsætning (kontrakt /Krav til oparbejdning)
Oparbejdning (Tyskland)
Grove standardtal:
• 1/3-del Højkvalitet – Rene plasttyper (PE, PP, PET, folie)
• 1/3-del Lavkvalitets - blandingsplast
• 1/3-del Sorteringsrest (inkl. metal)
Nye plastprodukter
Sortering, vask og separering i typer:
• PE
• PP
• PET
• Folie
Forbrænding + metal genanvendelse
• Dunke
• Folier
GBP
Hård Plast inkl. PVC
Separering RGS90 (Kbh)
Sortering + Granulering + genanvendelse
PE, PP m.v.
PVC
Granulering + genanvendelse

Plastudfordringen

- **Mange forskellige typer af plast inkl. laminater**
  - National plastikhandlingsplan
  - detailbranchen
- **Udfordring at få sorteret og oparbejdet plast til gode kvaliteter**
- **ARGO del af stort fælles innovativt udbud (Clean-projektet):**
  - 40 af landets kommuner (direkte eller gennem affaldsselskab)
  - Krav til sorteringseffektivitet som løfter nuværende niveau (evt. som udviklingsmål)
  - 2-årigt forløb – forventet afklaring februar – marts 2019

Papir og Karton:

Bevare den energi og de ressourcer der er brugt til at fremstille papirfibre

Papir og karton:

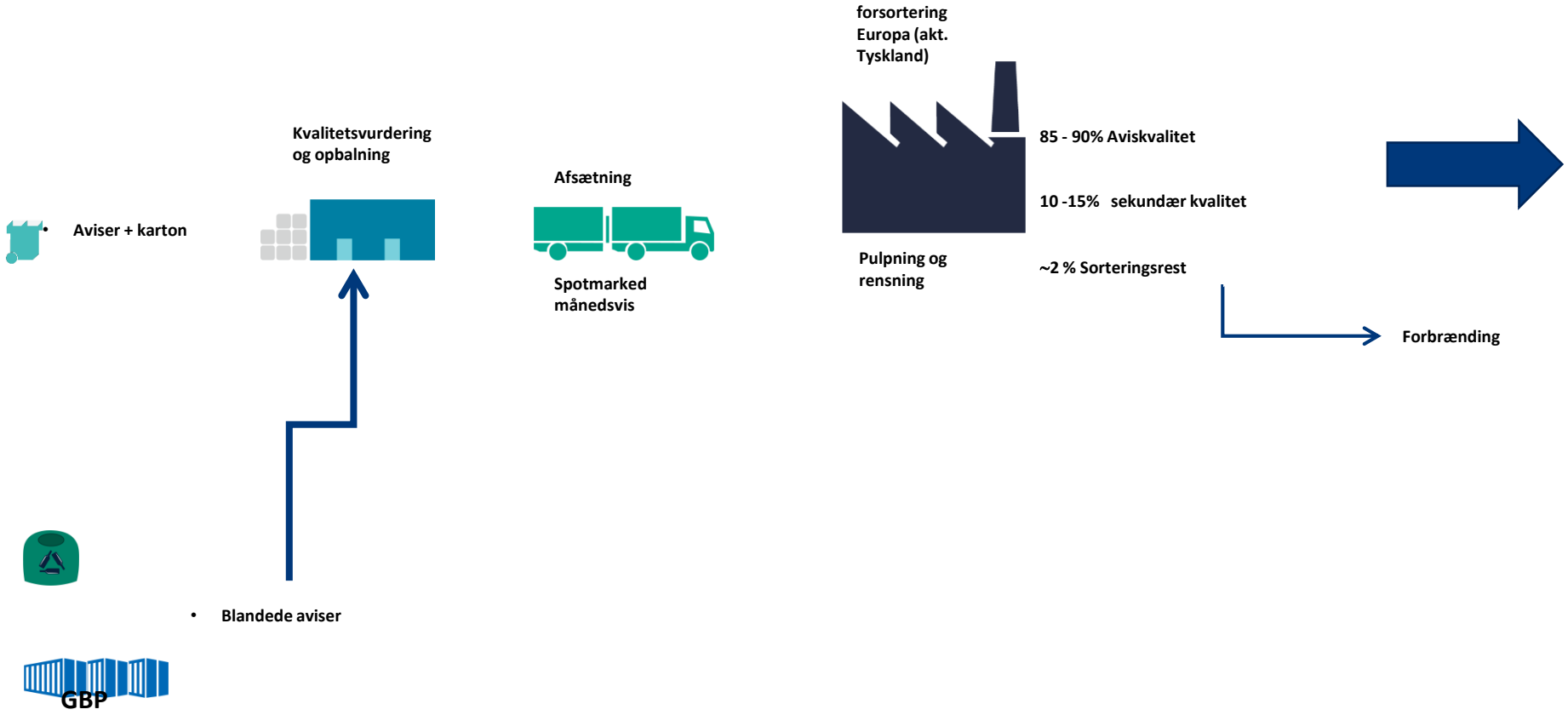

Papir- og papudfordringen:

- **Avis- og ugebladsmængden er faldet med 25 – 30% i de sidste 6 år.**
- **Vi har åbnet for karton og gavepapir**
  - vis mængde grå fibre acceptabelt
  - faldende mængder aviser og stigende mængder andet gør forsortering nødvendig
- **Mængden af bølgepap er stigende**
  - Bølgepap uønsket i aviser (gode fibre men farve ikke ønsket)
  - Bølgepap ofte upraktisk i almindelige husstandsbeholdere
  - Vi får gode kvaliteter på genbrugspladserne

Metal:

Lille og uproblematisk fraktion.

Metal:

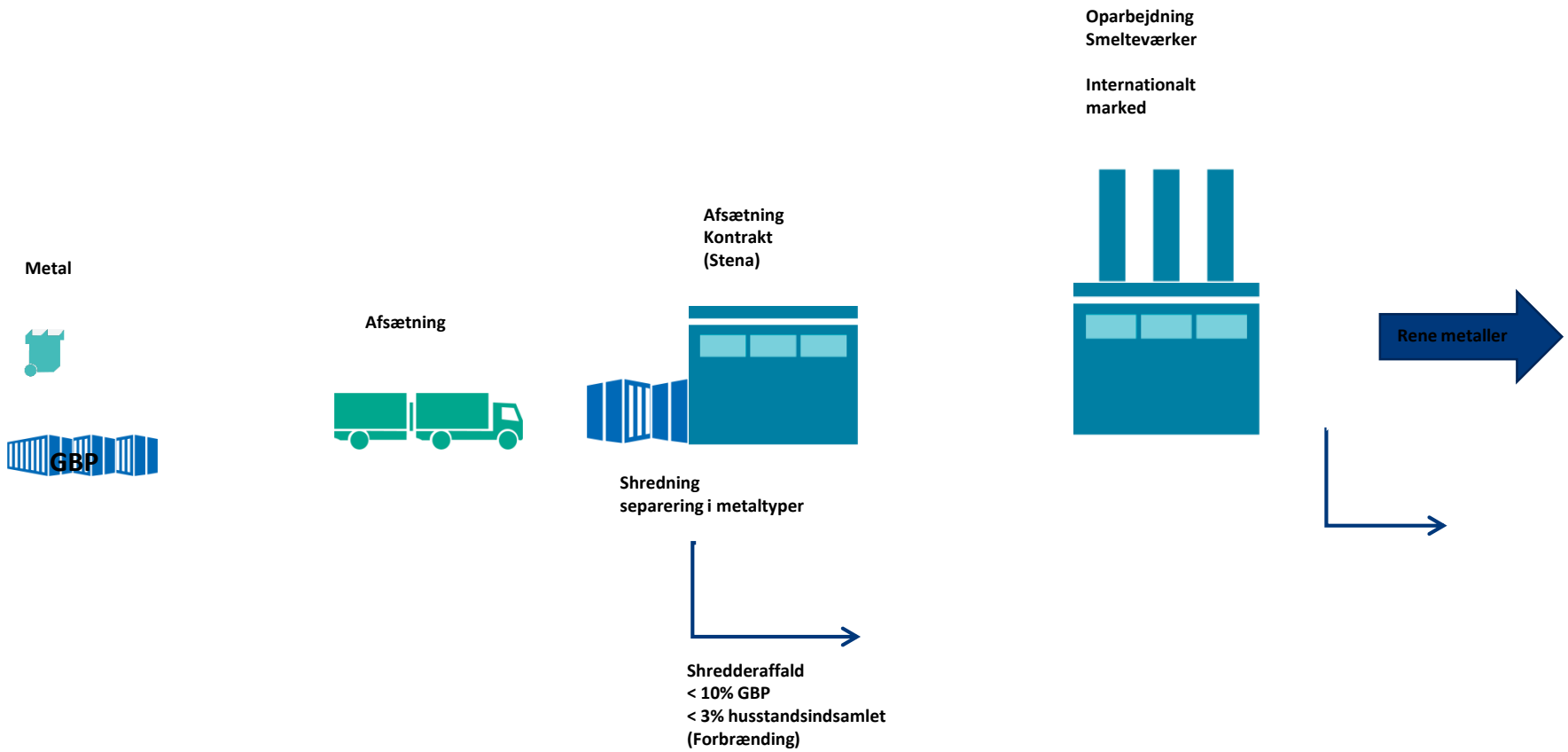
Metal
GBP
Afsætning
Afsætning
Kontrakt
(Stena)
Shredning
separering i metaltyper
Shredderaffald
< 10% GBP
< 3% husstandsindsamlet
(Forbrænding)
Oparbejdning
Smelteværker
Internationalt
marked
Rene metaller

Tak fordi I lyttede og husk

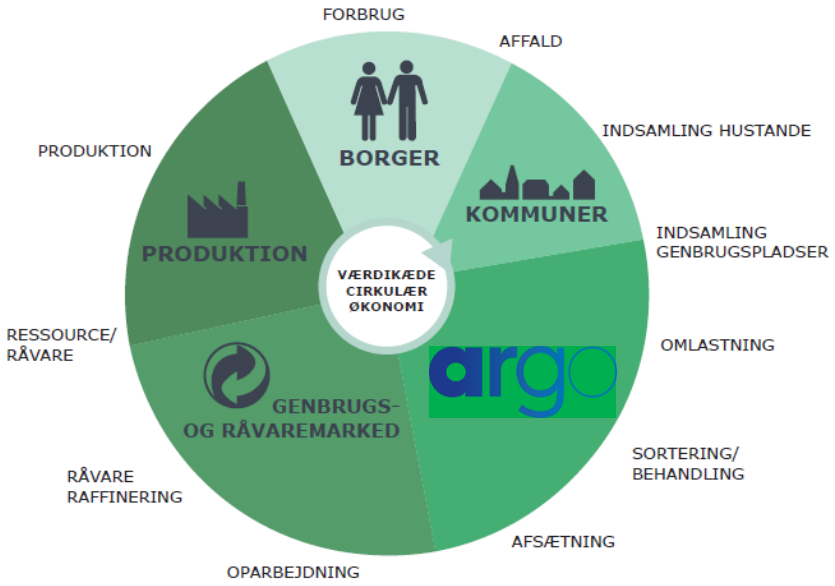

Vi skal hjælpe hinanden for at løfte ressourcerne i kredsløbet!